

կարդացողները հաւատացնում են, բոլորը զուրանից աւաճ
դրվաներ են (ազօթք մաղթանք):

Այսպէս էր և մեր բարեպաշտ նախնեաց սովորութիւնը՝
ամեն զրուածոց և արձանագրութեանց սկիզբը կամ վերջը Տէ-
րունական ազօթքով կնքել. մանաւանդ սկսուածները յանուն
Աստուծոյ սկսել. զոր օրինակ՝ «յանուն Աստուծոյ շինեցաւ,
շնորհիւն Աստուծոյ կառուցաւ» են:

Պատճէն զրութեան Աբրահամ քահանայի Սպանդունոյ
Դարբանդայ, որոյ հետ 1892 թուին օգոստոսին ուղարկել էր
պարսպի արձանագրութեան օրինակը՝ պահանջմանս համաձայն:

Հայր Սրբազան, ընդ այսմ ստանաք Դերբենդու հարաւային
պարիսպների արձանագրութիւնքը երեք հատ. այդ մեծ արձա-
նագրութիւնը երեք թերթերից բաղկացած պարիսպի դռան վրա-
յինն է, որին տաճկերէն անուանում են «Բայաթ Ղափու». իսկ
միւս երկուսը աշտարակներից եմ արտագրել, սակայն պէտք է
է ասած որ ըստ մեծի մասին արձանագրութիւնները ոչնչացած են
և անհնարին է արտագրել: Թէեւ Հիւսիսային պարիսպների վրայ
էլ կան արձանագրութիւններ, բայց արաբացւոց տառերով են
գրուած, եթէ հրամայէք կ'ուղարկեմ:

. . . Հայր Սրբազան «Դարբանդ Նամէ»ի մասին¹⁾ սպասում
եմ մեր քաղաքի մեծ մուշտէյիդի օգնականին, որը գանվում է
Տփիսիս՝ Շէյխ - Իսլամի մօտ, այս օրերս պիտի գայ, մի միայն սո-
րա մօտ կայ իսկական «Դարբանդ Նամէ» կոչուած գիրքը, իսկ
այն գրքի ռուսերէն պատճէնը գտնվում է նոյնպէս Տփիսիս՝ պ.
Յովհաննէս Մարկոսեանի մօտ, որոյ համար խնդրած եմ արդէն
Տիկին Բաբայեանին (Վարդուհուն), որի հայրն է Մարկոսեանը,
առանձին գրութեամբ, նորան նոյնպէս սպասում ենք. ստացեալ
բանին միամիտ լերուք պատուիրանագրութեանդ տեղեկութիւն-
ները մանրամասնօրէն կ'յայտնեմ բարձր Սրբազնութեանդ: Իսկ

¹⁾Դարբանդ Նամէի ռուսերէն օրինակը 1894 թ. յունիսի 1ին Տփիսիս ե-
ղածս միջոցին՝ բերեց ինձ վարժուհի Հեղինէ Մարկոսեան ստանալով պ.
Յովհաննէս Մարկոսեանէն, որոյ մասին շատ շնորհակալութիւն Պ Մարկոս-
եանին և վարժուհի Հեղինէին: